

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud. Piirangute eesmärk on vähendada isikutevahelisi kontakte ning vältida suuremate hulkade inimeste koosviibimist ja seeläbi viiruse levimist.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Terviseameti, Sotsiaalministeeriumi ja Riigikantselei ametnikud.

2. Korralduse sisu

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ (edaspidi *korraldus nr 282*).

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 2 punkti 2 ning lõikeid 5 ja 8.

Korralduses piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega. Viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning nt saastunud käte kaudu. Viirus levib kiiremini halvasti ventileeritud siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

Korraldusega nähakse ette täiendavad tähtajalised liikumisvabaduse piirangud ja meetmed. Piirangute ja meetmete kehtestamine on tõhus ning proportsionaalne meede inimeste elu ja tervise ning üldiselt rahvatervise ja tervishoiu toimepidevuse kaitseks. Piirangud soodustavad nende eesmärkide saavutamist, korraldusega kehtestatavad piirangud on erinevatest alternatiividest tõhusamad ning arvestades olukorda õigusi ja vabadusi võimalikult vähe piiravad.

Korraldusega kehtestatakse üle kogu Eesti lisapiirangud haridusasutustes viibimisele, sportimisele ja treenimisele, huvitegevusele, huviharidusele, täienduskoolitusele ja täiendõppele, avalikele koosolekutele ning üritustele, avalikele jumalateenistustele ja avalikele usulistele talitustele, meelelahutusteenuste osutamisele, toitlustusettevõttes ning muuseumides ja näituseasutustes viibimisele. Korralduses toodud avalike kogunemiste, avalike jumalateenistuste ja usuliste talituste läbiviimise tingimused puudutavad nii neid koosolekuid, üritusi ja teenistusi, mis toimuvad ruumides, kus osalejatele on tagatud statsionaarsed istekohad, kui ka statsionaarse istekohata koosolekuid, üritusi ja teenistusi. Samuti puudutavad piirangud välistingimustes toimuvaid tegevusi.

Kehtestatavate piirangute eesmärk on senisest laialdasemalt ja tõhusamalt vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut. Vabariigi Valitsust nõustava

teadusnõukoja hinnangul peab COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku peatamiseks olema nakatumiskordaja alla ühe. Nakatumiskordaja ehk R näitab seda, mitut inimest üks inimene nakatab. Selleks, et nakatumine vähenema hakkaks, peab see kordaja alla ühe langema. Teadlaste hinnangul on võimalik nakatumiskordajat alandada, kui inimesed suudavad omavahelisi kontakte 20% vähendada ning kui suureneb umbes 10% distantsi hoidmine koos maski kandmisega. Terviseameti 22. veebruari 2021. a hinnangu kohaselt kasvas võrreldes eelmise nädalaga (R 1,12 kuni 1,18) haigestumuse prognoositav kasvutempo. Kõige rohkem kasvas nakatumiskordaja Harjumaal, ületades 1,2. Nakatumiskordaja oli Ida-Virumaal 1,15. Teistes maakondades on samuti haigestumus kasvutrendis ning arvestada tuleb, et kuna nakatumiskordaja Harjumaal tõuseb, on sellest oluliselt mõjutatud ka haigestumine üle riigi. Eesti on üks väheseid riike Euroopas, kus nakatumine on tõusutrendis. 23. veebruari 2021. a andmete põhjal on COVID-19 seireuringu kohaselt kontaktid ja lähikontaktid võimalike nakatunutega suurenenud, siinjuures on 2/3 nakkusohlikest positiivsetest ilma viirushaiguse sümptomiteta. Uuringu kohaselt on iga 13. inimene Eestis olnud kokkupuutes või lähikontaktis võimalike nakatunutega, mis tähendab, et viirus levib kogu ühiskonnas laialdaselt.

COVID-19 on inimeselt inimesele leviv haigus ja seega on tal potentsiaal levida kõigis kohtades, kus on inimestevahelised kontaktid. Kiireks nakkuse leviku pidurdamiseks, mis on käesolevat laialdase leviku ja kollete rohkuse olukorda silmas pidades Eestis vajalik, on teiste riikide praktika kohaselt olnud vaja rangeid ja üldiseid piiranguid. nt Saksamaal, Suurbritannias, Hispaanias, Iirimaa ja Leedus. Praegu on nakkuse levik niivõrd laialdane ja ulatuslik, et valdkondlike või regionaalsete piirangute mõju ei ole tõenäoliselt piisav, kuna muuhulgas ei ole suur hulk inimesi teadlikud, kust nakkus saadi. Piirangute kehtestamisel on peetud silmas, et 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta on Eestis kõrge või tõusmas kõikides maakondades ning haigestumuse intensiivsus on väga suur ja viiruse levik ulatuslik kogu Eestis. Siinjuures on kehtestatavad piirangud põhjendatud ka seetõttu, et teadmata juhtude osakaal ehk inimeste arv, kelle puhul on nakatumispaik teadmata, on orienteeruvalt 30% kogu nakatunute hulgast.

Käesolevalt on eelnevatel nädalatel alanud nakatumise kasv jätkunud ning eelnevate nädalate stabiliseerumine on pöördunud selgelt tõusutrendi, haigestumuse juurdekasv Eestis tervikuna on 22,1%. Epideemiline levik on Harjumaal, kus nädalane juurdekasv on 28,8%, Lääne-Virumaal (61,4%) ja Läänemaal (31,9%). Haigestumus hakkas taas kasvama ka Ida-Virumaal (15,1% juurdekasv). Neljandat nädalat kasvab haigestumus ka Saaremaal (64,2%) ja Põlvamaal (28,3%).

Haigestumise suurenemise taustal jätkub ka tuvastatud kollete arvu suurenemine. Seitsmendal nädalal on koldeid kokku 158 (eelmine nädal 133). Kollete arv on suurenenud kõigis regioonides.

7. nädalal tuvastatud analüüsitud haigusjuhtudest jäi nakatumiskoht teadmata 30,4% juhul. Nakkuse said perekonnas 35,1%, tööl 13,6%, mujal 5,0% (kontakt haigega toimus sõpruskonnas, elukohas, huvitegevusel, spordiklubis, -trennis ja -võistlusel, koguduses, eraäritusel, avaliku teenistuse asutuses, koolitusel), haiglas 1,4%, hoolekandeesutuses 3,9%, välismaal 1,5%, Kaitseväes 2,5%, laste- ja õppeasutuses 6,1% ja vanglas 0,2% nakatunutest. Võrreldes 6. nädalaga nakatumispaikade muster märgatavalt ei muutunud.

25. veebruari 2021. a seisuga on Eesti COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 viimase 14 päeva nakatumisnäitaja 100 000 elaniku kohta 850,8. Viimase ööpäevaga lisandus 4939 testi tulemust, nendest 1154 olid positiivsed. Haiglaravil on 504 patsienti,

juhitaval hingamisel on 26 patsienti. Ööpäeva jooksul suri 10 inimest, kokku on Eestis koroonaviiruse tagajärjel surnud 567 inimest.

Maakondlikud nakatumisnäitajad 25. veebruari 2021. a seisuga viimase 14 päeva jooksul 100 000 elaniku kohta on järgmised:

Maakond	14 päeva suhtarv 100 000 elaniku kohta
Saare	1 532,51
Ida-Viru	1 049,46
Harju	1 000,28
Võru	801,92
Järva	745,68
Lääne-Viru	723,73
Rapla	676,04
Pärnu	554,62
Jõgeva	534,42
Valga	528,29
Põlva	519,33
Tartu	517,88
Viljandi	452,76
Hiiu	386,47
Lääne	342,40
Puudub info	0,00

Eeltoodust nähtub, et viiruse levik on kogu Eestis laialdane ning tervishoiusüsteem on sattunud suure surve alla. Viiruse leviku tõkestamiseks lisameetmete kehtestamata jätmisega võib suurde ohtu sattuda tervishoiusüsteemi toimepidevus ning peale plaanilise ravi ümberkorraldamise tuleb seda veel ulatuslikumalt piirama hakata. Praegu on haiglad valmisoleku astmel A4 ning valmistumas ette liikumist astmele A5, mis tähendab täiendavat plaanilise ravi olulist piiramist. 25. veebruari 2021. a seisuga on haiglaravil haiglate edastatud andmete põhjal 504 patsienti, juhitaval hingamisel on 26 patsienti. Kokku on hõivatud koroonapatsientidega ligi 66% haiglate voodikohtadest. Haiglate võimekus uute COVID-19 patsientide vastuvõtmiseks on ammendunud ning Tallinnas on COVID voodihõive üle 80%, mistõttu inimesi viiakse teistesse haiglatesse ja plaaniline ravi on osas Tallinna haiglates tugevalt piiratud. Plaanilise ravi piirang on hinnanguliselt olenevalt haiglast 30–50%.

Koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku piiramiseks Harju ja Ida-Viru maakonnas kehtestas Vabariigi Valitsus 2020. a detsembrikuus ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud ja nende mõjul vähenes viiruse leviku kiirus nendes piirkondades. Nii näiteks stabiliseerus haiglates olevate inimeste arv. Seetõttu, arvestades varasemaid piiranguid, kehtestatakse nakatumise pidurdamiseks üle Eesti tähtajalised piirangud, mille eesmärk on vähendada inimeste omavahelisi igapäevaseid kontakte. Välistatud ei ole vajaduse korral lisameetmete kehtestamine või meetmete pikendamine, kui nakatumisstatistika ei näita olukorra paranemist.

Piirangute kehtestamise aluseks on ka 23. veebruaril 2021. a avaldatud seireuuringust¹ nähtuv, mille kohaselt suuremate osalejate arvuga (kuni 50 ja kuni 100) üritustel osalemine on kasvanud, kuni 20 osalejaga üritustel osalemine on märgatavalt kasvanud ning kuni 20 osalejaga ürituse külastamine on oluliselt kasvanud 18–39-aastaste, aga ka 40–64-aastaste seas. Kohtumiste vältimine on jätkuvalt normiks ligi 50% elanikkonna seas, kuid see on langemas, samuti on nooremad inimesed hakanud kohtumiste vältimist vähem tõsiselt võtma. Ka kodus püsimine on langevas trendis. Samuti on uuringu 14. laines märgatavalt suurenenud nende osakaal, kes ei muuda midagi oma tegevustes pärast kokkupuudet nakatunuga, mistõttu suureneb viiruse leviku oht veelgi.

Lähtuvalt eelnevast on teadusnõukoda leidnud, et vajalik on avalikes kohtades ning üritustel piirata kontakte.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 1 muudetakse korralduse nr 282 punkti 20¹³ ja pikendatakse üldhariduskoolides õppijate õppehoonetes viibimise keeldu kuni 28. märtsini 2021. a (kaasa arvatud), välja arvatud üldhariduskoolide 1. kuni 4. klassi õpilastele.

Lisaks laiendatakse haridusasutuste õppehoonetes viibimise keeldu alates 1. märtsist 2021. a kuni 28. märtsini 2021. a (kaasa arvatud) kutseõppeasutustele ja rakenduskõrgkoolidele ning ülikoolidele. Teadlaste hinnangul võib koolide distantsõppele viimine vähendada (ka juhul, kui algklassid ei ole distantsõppel) nakatumist ja nakatumiskiirust kuni 20%. Rahvusvaheliste uuringute kohaselt võib ülikoolide ja koolide sulgemise mõju nakatumiskiirusele olla ka üle 35%². Samuti on leitud, et koolide sulgemisel on mõju suremusele kuni 60%³. 22. veebruari 2021. a seisuga jätkub laste kõrge haigestumistaseme foonil rühmaviisiliste haigestumiste osatähtsuse suuremine lasteasutustes, milleks sellel nädalal on 35% (eelmisel nädalal oli kõigist kolletest seotud koolide/lasteaedadega veidi üle 30%).

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 1 alusel on nakkushaiguste epidemioloogilisest levikust tuleneva ohu üle otsustamine Terviseameti pädevuses. Samas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel on õppekorralduse pädevus koolijuhil. Seetõttu peab koolijuht arvestama distantsõppega kaasnevaid riske. Samuti on soovitatav järgida Haridus- ja Teadusministeeriumi juhiseid distantsõppe korraldamise kohta. Koolijuhtidel tuleb arvestada, et kontaktõppe puudumine võib tekitada õpilünkade süvenemist ja suurendada hariduslikku ebavõrdsust, samuti tuleb arvestada järjest enamast õpetajate ja õpilaste töökoormust.

---

¹ <https://www.ut.ee/et/teadus/koroonaviiruse-levimuse-uuring-covid-19-aktiivne-seire>

² Jan M. Brauner, Sören Minderman, Mrinank Sharm, David Johnston, John Salvatier, Tomá Gaven iak, Anna B. Stephenson, Gavin Leech, George Altman, Vladimir Mikulík, Alexander John Norman, Joshua Teperowski Monrad, Tamay Besiroglu, Hong Ge, Meghan A. Hartwick, Yee Whye Teh, Leonid Chindelevitch, Yarin Gal, Jan Kulveit 2020 Inferring the effectiveness of government interventions against COVID-19

³ Nils Haug, Lukas Geyrhofer, Alessandro Londei, Elma Dervic, Amélie Desvars-Larrive, Vittorio Loreto, Beate Pinior, Stefan Thurner & Peter Klimek 2020 Ranking the effectiveness of worldwide COVID-19 government interventions

Distsantsõppe jätkumine, arvestades nii eelmisel kui ka sellel õppeaastal läbiviidud distantsõppe mahtu, võib olla kõikidele osalistele koormav, mis toob lisaks hariduslikele riskidele endaga kaasa ka vaimse ja füüsilise tervise riske. Seetõttu on oluline roll koolijuhil koostöös kooli pidajaga nimetatud riske maandada. Kõikidele osalistele suurenenud koormus on arvestatav vaimse tervise risk. Kõige olulisem on, et distantsõppe rakendamisel tuleb kõigile õpilastele tagada arenguks sobiv õppekeskkond ja võimalus saada juhendatud õpet. See tähendab, et koolipidaja peab kindlustama õppeks vajalikud vahendid, sealhulgas arvutid või muud tehnoloogilised vahendid. Vajaduse korral tuleb õpilased vahenditega varustada. Vt täpsemalt Haridus- ja Teadusministeeriumi materjale – <https://www.hm.ee/et/koroona>. Haridus- ja Teadusministeerium töötab välja täiendavad toetavad meetmed distantsõppega kaasnevate riskide maandamiseks, näiteks toetab ministeerium arvutite soetamist.

Terviseameti andmetel on oluliseks koolidega seotud leviku riskiks lisaks laste seas nakatumisele ka haigena tööl käivad õpetajad. Kui haigestunud õpetaja osaleb koolitöös, siis nakatub hinnanguliselt viis või rohkem õpilast ühe klassi kohta ja mitmes klassis korraga, lisaks teised õpetajad, kes võisid viibida haigestunuga samas õpetajate toas. Kui klassis on viibinud haigestunud õpilane, siis olenevalt olukorrast haigestub temaga kokkupuute tõttu keskmiselt 1–2 õpilast.

Arvestades kogu Eesti jätkuvalt kõrgeid nakatumisnäitajaid, on üldhariduskoolides, aga ka kutseõppeasutustes, rakenduskõrgkoolides ja ülikoolides viibimisele täiendavate tähtajaliste liikumisvabaduse piirangute kehtestamine põhjendatud. Klassiruumis ei ole üldjuhul võimalik tagada hajutatuse nõudeid, koolihoonetes on laste ja noorte hajutamine raskendatud ning paljude õpilaste pikaajalisel viibimisel samades siseruumides on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 ülekandumise risk suur. Siinjuures on arvestatud ka sellega, et põhikooli II ja III kooliastme, gümnaasiumiastme, kutseõppeasutuste, rakenduskõrgkoolide ja ülikoolide õppurid on võimelised töötama iseseisvalt ja digitaalõppe võimalusi kasutades suuremal määral kui 1.–4. klassi õpilased.

Piirangute kehtivuse ajal võib õppehoones läbi viia õpet üldhariduskoolide 1.–4. klassis, samuti võib õppehoones viibida, kui õppiija vajab hariduslikke tugiteenuseid või õpetaja hinnangul konsultatsioone õpitulemuste saavutamiseks või ta sooritab praktilist õpet, eksameid või teste või osaleb olümpiaadidel. Nimetatud klasside õpilastel on lubatud õppehoones viibida, sest nende õppetegevus on peaaegu täies ulatuses klassipõhine, mis aitab vältida nakkuse leviku ohtu.

1.–4. klassi (algklasside) õpilastel on üldjuhul üks kindel klassiruum koolimajas ja kindel klassiõpetaja, erinevalt teiste kooliastmete õpilastest, kes vahetavad õppepäeva jooksul korduvalt klassiruumi. Lisaks on 1.–4. klassi õpilaste õppetöö metoodiliselt ja sisuliselt selline, mis vajab kontaktkohtumisi, ning nimetatud klasside õpilastel on kogu koolipäeva ulatuses vaja täiskasvanu toetust. Samuti on selline tegevus lubatud muu hulgas 1.–12. klassi õppijatel, kes vajavad hariduslikke tugiteenuseid või õpetaja hinnangul konsultatsioone õpitulemuste saavutamiseks või kes sooritavad praktilist õpet, eksameid või teste või kes osalevad olümpiaadidel. Nimetatud põhimõtted kehtivad ka teiste haridusastmete kohta, näiteks kutseõppes.

Hariduslike tugiteenuste saajatena vaadeldakse nii tõhustatud ja eritoe saajaid (kellele tagatakse näiteks pidev tugispetsialisti teenus, puudespetsiifiline õppekorraldus jne) kui ka õpilasi, kellele tagatakse õppes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikes 5 nimetatud üldine tugi, näiteks õpetaja pakutav lisajuhendamine, tugispetsialistide teenuse kättesaadavus, vajaduse korral

õpiabitunni korraldamine, kui see on õpilase jaoks vajalik. Konsultatsioonide all peetakse silmas eelkõige individuaalset õpet koos õpetajaga.

Õppehooned on korralduse mõistes vaid õppetegevuseks kasutatavad ruumid. Nii näiteks ei kohaldu punktis toodud liikumisvabaduse piirang kooliga samas hoones olevatele ühiselamutele, õpilaskodudele jne. Korraldusega nähakse ette, et õpperuumis tagatakse tegevuse iseloomu arvesse võttev hajutamine ning väljaspool õpperuumi võivad viibida ja liikuda kuni kaks isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. See tähendab, et väljaspool õpperuume kehtib nn 2+2 reegel. Sätte eesmärk on tagada õppetöös osalevate inimeste hajutus vahetunnis, enne või pärast õppepäeva, ning tagada nakkusriskide maandamine. Hajutamise nõue ning muud viiruse leviku ennetamiseks vajalikud meetmed kehtivad nii õppijate kui ka personali kohta, mh ühiskasutatavates ruumides nagu sööklad, õpetajate toad, rietusruumid jmt.

Samuti peab haridusasutus tagama, et õpilased ja eelkõige õpetajad, kuid ka kõik teised haridusasutuse töötajad kannavad maski. Maski kandmise või nõuete kohta ei kehtestata senisest teistsuguseid reegleid. Maski kandmise kohustust on põhjendatud Vabariigi Valitsuse 23. novembri 2020. a korralduse nr 417 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud“ seletuskirjas, mis on kättesaadav veebilehelt kriis.ee. Maskikandmise nõue ei kehti alla 12-aastastele lastele.

Samuti sätestatakse, et õppehoones peab olema tagatud desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt. Nõuete täitmise eest vastutab õppeasutuse pidaja. Punktis 20¹³ nimetatud tingimusi ei kohaldata koolide suhtes, kus enamik õpilasi on tõhustatud või eritoel, samuti puudega isikute tegevustele. Täiendavalt ei kohaldata piiranguid haridusasutustes, kus on moodustatud eraldi klassid hariduslike erivajadustega õpilastele, või õpilasele, kes vajab nimetatud tugiteenuseid. Sätte eesmärk on teha nimetatud asutuste suhtes erand, sest punktis sätestatud tingimusi ei ole mõistlik sellelt sihtrühmalt nõuda.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 2 täiendatakse korraldust punktiga 20¹⁴ ja nähakse alates 3. märtsist 2021. a kuni 28. märtsini 2021. a (kaasa arvatud) ette täiendavad meetmed ja piiranguid. Kuivõrd korralduses nr 282 juba kehtivad nimetatud tegevusaladele ja asutustele koroonaviiruse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud, siis käesoleva punktiga kehtestatakse ajutine regulatsioon täiendavate meetmete ja piirangute kohaldamiseks. See tähendab, et käesolevas punktis sätestatud piirangud kehtivad üksnes 28. märtsini 2021. a ning seejärel tuleb kohaldada punktides 9¹–11 ja 13–20 sätestatud piiranguid.

Sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe sisetingimustes

Loetletud tegevused on siseruumides endiselt lubatud individuaaltegevusena ja individuaaltreeninguna, sealhulgas koos juhendajaga.

Individuaaltegevuseks loetakse tegevust kas üksi või tegevust kahe inimese vahel, kellest üks on sportlane ja teine treener. Lähtudes individuaalõppe ja treeningtegevuse põhimõttest on lubatud ka treeningud, mis toimuvad kahe individuaalsportlase vahel (ilma treenerita). Piirangut ei kohaldata peredele, seega olenemata pere suurusest on lubatud koos sportida.

Paarismängud on lubatud ainult nendel spordialadel, mis lähevad individuaalspordiala mõiste alla. Nendeks on kuus spordiala: tennis, lauatennis, padel, sulgpall, rannavõrkpall, rannatennis. Nimetatud spordialad on rahvusvaheliselt reguleeritud individuaalspordialadena ning nendel spordialadel võib paarismängu ajal esineda üksnes juhukontakt vastasmängijaga ja seetõttu on nakkuse risk minimaalne.

Koolituste puhul tähendab piirang, et teha võib ühe koolitaja ja ühe koolitatavaga koolitusi. Samuti on lubatud distantsilt, nt video vahendusel koolituste, treeningute ja tegevuste korraldamine.

Lisatingimusena nähakse ette, et nimetatud tegevuste läbiviimisel ei tohi ruumide täituvus olla rohkem kui 25%. Et tagada tegevustel piisav hajutatud ning ohutus, eelkõige kokkupuutumise vältimine teiste isikutega, on soovitus tagada iga harrastajapaari kohta 20 m² ala, mille sees tegevusi ellu viia.

Piiranguid ei kohaldata õppekavavälisele tegevusele üldhariduskoolide nende õpilaste puhul, kellel on käesoleva korraldusega lubatud viibida õppehoones ja kes õpivad samas klassis. Samuti ei kohaldata piirangut koolieelses lasteasutuses, kui tegevust või treeningut viiakse läbi sama lasteaia rühma lastega, kes iga päev kokku puutuvad. Samuti ei kohaldata piirangut professionaalsele sporditegevusele, sealhulgas Eesti täiskasvanute ja noorte koondiste liikmetele ja kandidaatidele ning võistkondlike alade esi- ja meistriliigade mängijatele, riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevustele.

Piiranguid ei kohaldata ka puuetega inimeste tegevustele, kuna on vajalik, et puuetega inimestele on huvitegevuses, huvihariduses ning täiendõppel ja täienduskoolitusel, samuti sportimisel ja treenimisel tagatud järjepidevus, piisav abi ja tugi. Küll aga on soovitatav võimalikult suures ulatuses korralduses toodud piiranguid kohaldada ning järgida muid nakkuse leviku ennetamiseks vajalikke meetmeid, kui puuetega inimestega läbiviidav tegevus seda võimaldab. Näiteks on ka puuetega inimeste puhul oluline hoida distantsi, desinfitseerida inventari ja käsi ning vajaduse korral ka kanda maski. Sama põhimõtte kohaselt ei kohaldata piiranguid sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooni teenuse osutamisele. Puudega isik võib muu hulgas olla isik, kellel on abivajadus, aga kellel puude raskusastet ei ole tuvastatud. Puudega isiku erandit kohaldatakse nii täisealiste isikutele, kes kas mõne sotsiaalteenuse raames või väljaspool seda tegelevad huvihariduse või huvitegevusega, kui ka puudega lastele ja noortele. Puudega isikute tegevuste alla kuulub ja piirangut ei kohaldata Astangu Kutser rehabilitatsiooni Keskuse tegevusele. Samuti ei kohaldata piirangut koos liikuvate või viibivate perekondade suhtes või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada.

Järgida tuleb korralduse nr 282 punktis 8² sätestatud nõudeid, st kanda maski ning tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt.

Sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe välistingimustes

Nimetatud tegevused on välistingimustes lubatud, kui on tagatud osalejate arv rühmas mitte rohkem kui 10 inimest, sh juhendaja, ning tagatud peab olema, et kokku ei puututa teiste rühmadega. Muudatustega vähendatakse seega lubatud rühma suurust seniselt 50-lt 10 inimesele.

Piirangut ei kohaldata koolieelses lasteasutuses sama rühma lastele või õpilastele, kellele ei kohaldata käesoleva korralduse kohaselt õppehoones viibimise ja liikumise piirangut ja kes õpivad samas klassis. Samuti ei kohaldata piirangut spordialaliidu võistlussüsteemis toimuvale professionaalsele sporditegevusele, sealhulgas Eesti täiskasvanute ja noorte koondiste liikmetele ja kandidaatidele ning võistkondlike alade esi- ja meistriliigade mängijatele, riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning puudega isikute tegevustele, sealhulgas sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooni teenuse osutamisele.

Spordivõistlused, spordi- ja liikumisüritused

Nimetatud üritused nii sise- kui ka välistingimustes on lubatud ainult juhul, kui nendes osalevad spordialaliidu võistlussüsteemis esi- ja meistriliiga võistkonnad, professionaalsed sportlased ning Eesti täiskasvanute ja noorte koondiste liikmed ja kandidaadid ning võistkondlike alade esi- ja meistriliigade mängijad, kuna on oluline tagada võistlemine sportlastele, kelle jaoks sportimine ja võistlemine on oluline sissetuleku allikas või kes valmistuvad käesoleval aastal toimuvateks rahvusvahelisteks tiitlivõistlusteks.

2021. aasta augustikuus toimuvad Tokyos suveolümpiamängud ning sellest tulenevalt on vaja endiselt tagada võimalus kõrgetasemeliste võistluste korraldamiseks Eestis, et pakkuda Eesti sportlastele võistluskogemust. Prognooside kohaselt võib olümpiamängudel osaleda Eestist kuni 50 sportlast. Võistluste korraldamine on vajalik, et välja selgitada koondise kandidaatide hulgast need sportlased, kes saavad õiguse osaleda rahvusvahelistel tiitlivõistlustel 2021. aastal, sest rahvusvahelised spordiorganisatsioonid ei ole teatanud 2021. aastaks planeeritud võistluste tühistamisest. Sportmängude meistriliigades ja esiliigades (korvpall, võrkpall, käsipall, jäähoki, saalihoki) on planeeritud märtsikusse otsustavad põhiturniiri kohtumised ning soovitakse alustada ka kohamängudega. Sportmängude liigade jätkamine on oluline, et tagada Eesti sportlastele võistluspraktika, et esindada edukalt Eesti koondist esseisvates Euroopa meistrivõistluste valikmängudes. Eesti meeste käsipalli koondis osaleb maikuu otsustavates valikmängudes, kus edu korral on võimalik pääseda 2022. aasta jaanuaris toimuvale finaalturniirile. Lisaks võib 2021. aasta Euroopa meistrivõistluste finaalturniirile pääseda veel ka võrkpalli naiskond, kes peab oma otsustavad valikmängud maikuu jooksul. Eesti meeste võrkpallikoondis on pääsu Euroopa meistrivõistluste finaalturniirile juba taganud. Jalgpallis on 5. märtsiks planeeritud traditsiooniline Superkarika kohtumine, 24. märtsiks on planeeritud maailmameistrivõistluste valikmäng Eesti ja Tšehhi meeste rahvuskoondiste vahel. 2019. aastal esindas Eestit rahvusvahelistel tiitlivõistlustel kõigis täiskasvanute ja noorte vanuseklassis kokku 2642 sportlast.

Erinevalt seni kehtivatest piirangutest ei ole korraldusega kehtestatavate piirangute kohaselt lubatud korraldada välistingimustes muid võistlusi, nt harrastusspordivõistluste ja liikumisürituste korraldamine ei ole lubatud.

Lubatud on korraldada nii sise- kui ka välistingimustes spordivõistlusi ning spordi- ja liikumisüritusi riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevuste korral, et tagada vajaliku väljaõppetsükli läbiviimine ning julgeoleku kaitseks rakendatavate isikute valmidus. Samuti on oluline jätkata puudega isikute, sealhulgas sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooni teenusega seotud tegevuste raames toimuvaid spordivõistlusi ning spordi- ja liikumisüritusi, kuna puudega isikutele tuleb tagada järjepidevus, piisav abi ja tugi ning liikumisharrastuste toimumine ning tulenevalt erivajadusest ei ole mõistlik neile rangeid piiranguid kehtestada. Lisaks tuleb arvestada, et erivajadustega inimestel on sportimisel tavapärasest erinevad

tingimused ning üldjuhul ei toimu need suures rühmas. Igasugused muudatused (ka väiksemad muudatused) võivad halvendada puudega isikute igapäevast toimetulekut.

Samuti on spordivõistlused, spordi- ja liikumisüritused lubatud, kui nendes osalevad koolieelse lasteasutuse sama rühma lapsed või õpilased, kellele ei kohaldata korralduse punkti 20¹³ kohaselt õppehoones viibimise ja liikumise piirangut ja kes õpivad samas klassis. Viimane tähendab, et spordi- ja liikumisüritusi on lubatud läbi viia sama klassi või sama rühma, kes koos õpib, liikmete vahel. Eri rühmade, klasside või koolide vahelised võistlused ja üritused lubatud ei ole.

Korraldada lubatud spordivõistlustel ja -üritustel ei ole pealtvaatajad lubatud. Nimetatud üritustel võivad koos viibida ja liikuda kuni kaks isikut, hoides teistega vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Siseruumides järgitakse punktis 8² sätestatud nõudeid. Spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse korraldaja tagab, et osalejad ei viibi ürituse toimumise kohas ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00. Spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse korraldaja peab tagama, et siseruumi täituvus ei oleks rohkem kui 50% ja sisetingimustes osalejate arv kokku kuni 200 inimest ja välitingimustes 250 inimest, tagada tuleb desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt.

Muudatused ei puuduta spordivõistlusi ning spordi- ja liikumisüritusi, mis on ülekaaluka ühiskondliku või riikliku huviga üritused vastavalt Vabariigi Valitsuse otsusele ja millel osalejatele vajalikud liikumisvabaduse piirangud kehtestab Terviseamet.

Avalikud koosolekud ja avalikud üritused, meelelahutusteenuse osutamine, muuseumides ja näituseasutustes viibimine

Olulise muudatusena ei ole alates 3. märtsist kuni 28. märtsini 2021. a lubatud siseruumides avalike koosolekute ja ürituste, sealhulgas konverentside, teatrietenduste, kontsertide ja kinoseansside, avalike jumalateenistuste ja teiste avalike usuliste talituste korraldamine ning meelelahutusteenuse osutamise kohas ning muuseumides ja näituseasutustes viibimine. Keeld puudutab nii statsionaarse istekohaga kui ka ilma istekohtadeta koosolekuid ja üritusi.

Välitingimustes on avalike koosolekute ja ürituste korraldamine ning nimetatud teenuse osutamise kohtades viibimine ja liikumine lubatud, kuid tagada tuleb osalejate arv kuni 10 inimest rühmas, ning tagatud peab olema, et kokku ei puututa teiste rühmadega. Sarnaselt kehtiva korraga peab korraldaja tagama, et osalejad ei viibi ürituse toimumise kohas ajavahemikus kella 21.00 kuni 06.00.

Piirangud ei puuduta näiteks veebiülekanadena korraldatava konverentsi, kontserdi või teatrietenduse korraldamist, kus ei osale teisi isikuid peale esinejate ning nimetatud ülekande tegevuseks vajalik personal.

Siseruumis asuv meelelahutusteenuse osutamise koht korralduse mõttes on näiteks ööklubi, keeglisaal, piljardimängukoht, kasiino ja laste mängutuba jms. Välitingimustes hõlmab meelelahutusteenus erinevaid korraldatud tegevusi, nt rabamatk, tünnisaunad. Meelelahutusteenuseks loetakse samuti tegevusi, kus ettevõtja rendib klientidele välja näiteks sõiduki, mida kasutatakse peo korraldamiseks või muuks meelelahutuseks. See tähendab, et ka rentija ja rendile võtja peavad järgima korralduses toodud tingimusi, mh näiteks ka tegevuse läbiviimise ajalist piirangut.

Piirangut ei kohaldata korraldaja või teenuse osutamise koha omaniku või tema esindaja, töötajate, hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes. Omaniku all mõeldakse korralduses nii füüsilisest isikust omanikku või tema esindajat kui ka juriidilisest isikust omaniku esindajat. Säte võimaldab omanikul või omaniku esindajal kontrollida koha korrashoidu või viibida muudel hädavajalikel juhtudel hoones. Samuti võivad konverentsi korraldajad olla saalis koos tehnikutega ning ka töövõtjad ja esinejad. Eesmärk on tagada, et nad saaksid korraldada veebi vahendusel näiteks konverentse jne. Samas peavad nad järgima endiselt 2+2 reeglit ja kandma maski ning järgima muid avalikus siseruumis kehtivaid nõudeid.

Avalikud jumalateenistused ja teised usulised talitused sisetingimustes ei ole lubatud, kuid samas ei ole keelatud isikutel ise kirikus viibida individuaalseks palvetamiseks või muid usulisi talitusi läbi viia. See tähendab, et organiseeritud tegevust ei tohi sellel perioodil läbi viia. Näiteks on lubatud matusetalituste läbiviimine koos lähedastega, kuid sellisel juhul tuleks arvestada nakkusohu vähendamiseks 2+2 põhimõtet ning kanda maski.

Korraldusega kehtestatud keeld külastajatel viibida muuseumides ja näitusasutustes ei hõlma näiteks samades ruumides tegutsevaid toitlustusettevõtteid või kaubanduspindu, millele rakenduvad eelnimetatutele kehtestatud piirangud. Näiteks võib muuseumis asuvas restoranis või kohvikus viibida ja liikuda toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalis viibimiseks ja liikumiseks alapunktis 6 ettenähtud tingimustel.

Saunad, spaad, basseinid, veekeskused ja ujulad

Korralduse nr 282 punkti 14 kohaselt ei või isikud alates 22. veebruarist 2021. a viibida ja liikuda avalikuks kasutamiseks mõeldud saunades, spaades, basseinides, veekeskustes ja ujulates. Muudatustega neis viibimise tingimusi sisuliselt ei muudeta. Siinjuures tuleb arvestada, et jätkuvalt on keelatud näiteks treenimise järgselt basseinis või ujulas kasutada samas asukohas olevat sauna või spaad. Samas aga võib jätkuvalt kasutada näiteks spaadega samas asukohas olevaid teenuseid, nt juuksurid, iluteenindajad jm, kui täidetakse punktis 9 teenuse osutaja teenindussaalile sätestatud tingimusi: 2+2 reegel, mask, 50% täituvus ja desinfitseerimine Terviseameti juhiste kohaselt.

Korraldusse nr 282 lisatava punkti 20¹⁴ alapunktis 4 toodud avalikuks kasutamiseks mõeldud saunu, spaasid, veekeskusi, ujulaid ja basseine puudutavad sätted on tehnilise iseloomuga ning täpsustavad, et saunades, spaades, veekeskustes, ujulates ja basseinides võib lisapiirangute kehtivuse ajal viibida punkti 20¹⁴ alapunktides sätestatud tingimustel. Näiteks võib spaas asuvas restoranis või kohvikus viibida ja liikuda toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalis viibimiseks ja liikumiseks alapunktis 6 ettenähtud tingimustel. Avalikuks kasutamiseks mõeldud veekeskuses võib viibida ka näiteks individuaalseks sportimiseks või treenimiseks alapunktis 1 toodud tingimustel. Samuti võivad üldkasutatavaid saunu kasutada isikud, kellele nende kasutamine on vältimatult vajalik isikliku hügieeni tagamiseks. Viimase all peetakse silmas, et inimesed, kel kodus ei ole võimalik isiklikku hügieeni tagada (puudub pesemisvõimalus), saavad kasutada kohaliku omavalitsuse korraldatud teenust (sauna või pesemisvõimaluse kasutamine).

Nimetatud asutuste sulgemine laiemale kasutajate ringile on siiski endiselt põhjendatud, kuna nakatumine tõuseb ja inimestevahelised kontaktid on vaja viia miinimumini. Samuti on nimetatud kohtades raskendatud maskikandmise ja distantsihoidmise nõuetest kinnipidamine.

Toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalides viibimine

23. veebruaril 2021. a avalikustatud seireuuringus⁴ toodi esile, et toitlustusasutuste külastamine on märgatavalt kasvanud – suurenenud on nende osakaal, kes on vahetevahel väljas söömas käinud, ning väljas söömise trend on kasvanud nii vanuserühmades 18–39 kui ka 40–64. Stanfordi ülikooli uuringu⁵ kohaselt on viiruse leviku tõenäosus toitlustusettevõtetes suur, kuna siseruumides viibitakse pikem aja jooksul ning puututakse kokku inimestega, kellega iga päev kokku ei puututa. Lisaks tarbitakse toitlustusettevõtetes eelkõige õhtusel ajal alkoholi, mis võib vähendada inimeste ohutaju ning ohutusmeetmete (distanti hoidmine, maskikasutamine) kasutamist ja pikendada toitlustuskohas viibimise aega. Sama uuringu kohaselt on tiheasustuspiirkondades lisaks toitlustusettevõtetele ka jõusaalid, hotellid ja usuliste teenistuste toimumise kohad kõige suurema nakkusohuga kohtadeks pärast nende piirangute järgset taasavamist.

Täiendavate liikumisvabaduse piirangute kehtivuse ajal piiratakse toitlustusettevõtte müügi- ja teenindussaalide lahtiolekuaega toidu ja joogi kohepeal tarbimiseks. Alates 3. märtsist 2021. a on avalikuks kasutuseks mõeldud toitlustusettevõtte müügi- ja teenindussaalid keelatud klientidel viibida ajavahemikus kella 18.00 kuni 06.00. Sellel ajal on lubatud toidu kaasamüük. Piirangu eesmärk on vältida inimeste kogunemist toidu kohapeal tarbimiseks, kuna see pikendab sisetingimustes viibimise aega. Teenuse osutaja peab tagama, et müügi- või teenindussaalid ei oleks täituvus rohkem kui 50%, samuti tuleb tagada nn 2+2 reegli järgimine ning tuleb kanda maski. 50% täituvuse nõude kombineerimisel avamisaja piiranguga on tagatud, et välditud on suure hulga inimeste kogunemised pikema aja jooksul sisetingimustes.

Võrreldes seni toitlustusettevõtetes viibimisele kehtivale nn 6+2 reeglile, mille kohaselt võivad koos liikuda kuni kuus isikut, kes peavad teistega hoidma vähemalt kahemeetrist vahemaad, nähakse kehtestatava korraldusega ette avalike toitlustusettevõtete müügi- või teenindussaalid viibimisele ette nn 2+2 reegel. Seega tohib koos liikuda ja viibida kuni 2 inimest ning järgmise kahe inimesega tuleb hoida 2-meetrist vahemaad. Nimetatud piirangut ei kohaldata koos liikuvate või viibivate perekondade suhtes või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada.

Ka edaspidi peab teenuse osutaja müügi- või teenindussaalid tagama desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.

Piiranguid ei kohaldata teenuse osutamise koha omaniku või tema esindaja, töötajate, hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes. Lahtiolekuaja ja täituvuse piirangut ei kohaldata rahvusvahelisel reisijateveol kasutatava õhusõiduki pardal ning lahtiolekuaja piirangut ajavahemikus kella 18.00 kuni 6.00 rahvusvahelise lennujaama julgestuspiirangu alal, rahvusvahelise sadama reisiterminali ootealal pärast pardakontrolli väravaid asuvale müügikohale ning parvlaeva pardal. Lahtiolekuaja piirangut ajavahemikus kella 18.00 kuni 6.00 ei kohaldata ka tankla suhtes, kui teenuse osutaja tagab, et kliendid ei tarbi kohapeal toitu ega jooki.

Korralduse punktiga 2 nähakse ette korralduse jõustumine. Korraldus jõustub 1. märtsil 2021. a.

⁴ <https://www.ut.ee/et/teadus/koroonaviiruse-levimuse-uuring-covid-19-aktiivne-seire>

⁵ Chang, S., Pierson, E., Koh, P.W. *et al.* Mobility network models of COVID-19 explain inequities and inform reopening. *Nature* 589, 82–87 (2021)

Korralduse punktis 3 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Taimar Peterkop
Riigisekretär

26. veebruar 2021. a